

naar en Embedsmand blev svagelig og ikke kunde udrette sin Tjeneste, saa maatte han ikke vente at faae Hjælp af Statskassen, eller at Statskassen skulde betale den Hjælp, han i saa Tilfælde kom til at benytte. Dette Princip tiltræder jeg ganske; men det forekommer mig, at her er en Undtagelse, idet Sagen jo foreligger saaledes, at den vedkommende Mand ikke ved Alderdom eller efter almindelig Sygdom, uden nogen bestemt Aarsag, er bleven ude af Stand til at forette sin Tjeneste, men netop ved Overanstrengelse i Statens Tjeneste er kommen til at trænge til denne Medhjælp. Det forekommer mig derfor, at man i dette Tilfælde nok kunde gjøre en Undtagelse uden derved at komme i Strid med det almindelige Princip, som den ærede Ordfører fremhævede, og hvis Rigtighed jeg erkjender. Jeg skal derfor henstille, da Sagen dreier sig om et saa ubetydeligt finantsielt Beløb, at man vil bevilge Ministeren den af ham forlangte Sum.

Th. Kruse: Jeg vil tillade mig et Par Ord i Anledning af, hvad vi nylig hørte fra det ærede Medlem for Lhisted Amts 2den Valgkreds (Sagd). Det er en underlig Lethed, hvormed det ærede Medlem kaster sig fra den ene Fantasi over i den anden. Et Dieblik kan det ærede Medlem se hele Landet besat med Slotte og Villaer, og i det næste ser han kun Nøgenhed og Tomhed, blot i Anledning af, at nogle enkelte Skove blive solgte i det nordlige Sjælland. Men især er det en ganske forunderlig Hvide, hvortil det ærede Medlem springer sig op, hver Gang han omtaler det jydsk Hedeelskab. Det er, som om hele denne Sal var fuld af Fiender af det jydsk Hedeelskab, og som om dette især krængte til det ærede Medlems Beskyttelse og ridderlige Hjerte for at kunne vente en Fremtid, der var nogenlunde taalelig, eller som om Syllands Heder vare forladte af hele det danske Folks Kjerlighed, hvis ikke det ærede Medlem søgte at holde os en lille Strømme for Munden engang imellem. Det ærede Medlem er vistnok aldeles paa Wildspor lige overfor dette Spørgsmaal. Jeg tror paa ingen Maade, at Hedeelskabet saaledes trænger til Beskyttelse, og jeg tror endnu mindre, at der er nogen Anledning for det ærede Medlem til overfor det nærværende Folkething at sætte sig paa den høje Hest i Anledning af Hederne, Hedeelskabet og Beplantningsvæsenet. Men derhos kommer det ærede Medlem — forekommer det mig — ved at omtale disse Ting til noget besynderlige Slutninger; thi det er, som om man ikke engang turde udtale en ganske beskeden Rantke om, at dette Selskab muligvis paa visse Punkter har viist Lendents til Feiltagelse. Det er nu imidlertid den almindelige Mening i Sylland, at Hedeelskabet i den senere Tid har viist Lendents til Feiltagelse, idet Selskabet har holdt sig sit Formaal, at gjøre Hederne frugtbringende, navnlig ved Beplantning og Eng-

vandingsanlæg, saaledes, at det derved er kommet til at tjene Interesser, som ikke kunne siges at være i det Almene Interesse og da navnlig ikke i Almueens Interesse. Det er dog muligvis en Rantke, som ikke er saa ubegrundet, at Hedeelskabet er kommet ind paa at samle store Arealer paa saa Hænder, saaledes at der dannes store Komplexer af Tordeindomme i Sylland. Folk synes i Almindelighed ikke om, at Hedeelskabet betræder denne Vej; Hedeelskabet kommer derved til at tjene Storborgernes Interesser fremfor Fædrelandets Interesser, det kommer til at tjene Pengekonfortiers og Nigmands Interesser fremfor den almindelige Befolknings Interesser. Nu skulde det da vel ikke være utiladt her i Folkethinget at udtale en lille beskeden Advarsel til Hedeelskabet, ikke om, hvad det skal gjøre, men om ikke at udsætte sin Kredit hos Befolkningen og miste dens gode Rantke og Omdømme ved at indlade sig paa saadanne Ting, som ere Befolkningen imod. Men naar en saadan beskeden Advarsel udtales, kommer det ærede Medlem for Lhisted Amts 2den Valgkreds bestandig tilbage til sit Bestyttelsessystem overfor Hedeelskabet. Jeg skal anføre et Exempel paa, at Hedeelskabet undertiden tager feil. Jeg har ikke Detaillerne foreliggende for mig; men det er mig bekendt, at Hedeelskabet havde udkastet en sammenhængende Plan til at foretage store Engvandingsanlæg, og at det ved lavere Instants — der blev nemlig reist Rival om Berettigelsen dertil — vandt sin Sag, men derimod tabte den ved den høiere Instants. Men især overfor disse Sandudskylninger siger det ærede Medlem, at det er ham bekendt, at der har været Interesse saa smaalige og af saa ubetydelig Art, at de overfor Størvælsen af de Ting, som Hedeelskabet udretter, ikke burde have været nævnte. Det kan muligvis være, at noget Saadant har været Tilfældet i visse enkelte Sager, men jeg skal gjøre opmærksom paa, at der er Ting, som overfor et helt Selskab kunne synes at være Bagateller, men som overfor Smaaamænd ikke ere Bagateller, og jeg vil derhos sige, at det, som overfor et stort Foretagende og overfor et helt Selskab findes at være en Bagatel, overfor en Smaaamand slet ingen Bagatel er. Jeg vil derfor sige, at det forekommer mig at være en ikke ringe Feil af Hedeelskabet, om det selv i ganske enkelte Tilfælde har gjort Uret ved sine Sandudskylninger og har fordærvet et Areal for en Anden: thi det kan slet ikke nytte noget for de Mænd, som havde disse Arealer, og have faaet dem beskadede, at der indvindes 100,000 Ldr. Algerjord ovenfor deres Jord; de ere ligesuldt ødelagte. Dernæst sagde det ærede Medlem, at saa skulde vi hverken bygge Jernbaner eller andre saadanne Ting; men jeg maa dog tillade mig at gjøre opmærksom paa, hvad det ærede Medlem da ogsaa veed, at den Skade, der sker ved Jernbaneanlæg og lignende Anlæg, bliver erlagt med klingende Mønt, men har Hedeelskabet gjort det